

Механізм дії заперечення заперечення полягає у взаємній нейтралізації двох заперечених значень, в результаті якої змінюється семантичний зміст висловлювання, але за формою це висловлювання залишається заперечним і містить всі граматичні і формальні характеристики заперечного висловлювання.

Подібну функцію дескриптивного заперечення виконує й особливий стилістичний прийом – літота. За допомогою заперечення та іменника чи прикметника утворюється позитивна риса людини чи речі. Проте ця позитивна риса є меншою за своїм якісним вираженням в порівнянні з синонімічним рядом даного слова. Наприклад, *He is no coward.* – *He is a brave man.* Якщо поглянути на цей приклад і порівняти обидві його частини, можна помітити, що *no coward* не означає *a brave man*, хоча ці конструкції є синонімічними. Заперечна конструкція певним чином слабша за стверджувальну. Однак не можна стверджувати, що вона створює менший ефект, ніж її стверджувальний відповідник. Літота не є чистим запереченням, а запереченням, що включає ствердження.

Таким чином, заперечення відіграє важливу роль у мовленні. Воно здатне, взаємодіючи з самостійними мовними одиницями, спричиняти асиметрію між їх формою та змістом, у результаті чого може змінюватися і їх функція з огляду на кореляцію форми та змісту.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Доп. - Гайдук Я.М., .ПР-11.

Наук. кер. - Бока О.В.

Зміни, що відбуваються в сучасній науковій мові, свідчать про зростаючу роль науки й відповідно наукових текстів.

Під науковим текстом розуміємо цілісний мовленнєвий твір, що відноситься до наукової діяльності людини, комунікативним наміром якого є передавання інформації про

матеріальні і нематеріальні об'єкти, їх кількісно-якісні характеристики і просторові відносини між ними за допомогою загально мовних і термінологічних мовних засобів.

Наукові тексти функціонують переважно у сфері наукової комунікації. Науковій комунікації властива суспільна форма комунікативної взаємодії, при якій повідомлення від автора (авторів) до необмеженої кількості адресатів передається за допомогою наукових текстів.

Структура наукового тексту (як і текстів інших стилів) включає такі текстові категорії, як: інформативність, континуум, когезія та скріпи.

Категорія інформативності презентована в наукових текстах двома видами інформації – змістово-концептуальною та змістово-фактуальною. Основними засобами, які експлікують цю інформацію є опорні конструкції, що вказують на компонентний склад і хід думки автора.

Домінуючим засобом відображення континуума в текстах даного стилю є логічні операції, які представлені двома блоками:

- основні, що обумовлюють логічну побудову всього тексту;
- часткові, що спостерігаються між окремими компонентами тексту.

Континуум будь-якого тексту (у тому числі й наукового стилю) забезпечується особливими типами зв'язку – когезією. У текстах наукового стилю найбільш численну групу утворюють традиційно-граматичні форми когезії (сполучники, дейктичні слова, різні типи підрядних речень). Друга група – логічні засоби зв'язку, а також стилістичні форми когезії, які виявляються у певній реалізації тексту.

Як один з особливих зв'язкових засобів в тексті розглядаються скріпи, які не несучи інформативного змісту, реалізують комунікативну направленість тексту шляхом виявлення особливостей його композиційного і логічного розвитку, авторського відношення до інформації.

Таким чином, основні текстові категорії які є комунікативно і структурно важливими для формування зв'язного тексту, роблять його інформаційно наповненим, що забезпечують реалізацію інтенції автора наукового тексту.

КОМПЛІМЕНТАРНІ ВИСЛОВЛЮВАННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Доп. - Єгорова О.Ю., ПР-11.
Наук. кер. - доц. Медвідь О.М.

Компліментарні висловлювання являють собою емоціонально-оцінні експресиви, що мають ілюктивну силу схвалення різного ступеня інтенсивності і здійснюють позитивний вплив на адресата. Вони включають компліменти, похвалу, схвалення, які виражають відношення, почуття мовця в ситуації безпосереднього спілкування.

В основі класифікації компліментарних висловлювань лежать наступні критерії:

- 1) в залежності від способу вираження позитивної думки про адресата виділяють:
  - висловлювання, що характеризують адресата;
  - висловлювання, що характеризують відношення мовця до адресата.
- 2) в залежності від підстави та аспекту позитивної оцінки досліджувані висловлювання поділяються на
  - загальнокомпліментарні;
  - частковокомпліментарні;
  - змішані.
- 3) в залежності від форми вираження прагматичного значення компліментування виділяються:
  - прямі;
  - непрямі.

Для вираження емоціонального концепту "комплімент" використовуються різноманітні мовні засоби, як лексичні (емотивні прикметники та іменники, інтенсифікатори,